

Triphyophyllum

PÄ™-spÅ›vek pÄ™idal Radek Kastner

[16.06.2008]

AktualizovÁno [17.06.2008]

O: Triphyophyllum

peltatum (Hutch. & Dalz.), ÅžvzduÅjnÄ© kÅ™ovÅ-â€œ, je rostlinou z tropickÄ© zÄ¡padnÄ- Afriky. Je zaÅ™azeno to rostlinnÄ© Ä•eledi zvanÄ© Dioncophyllaceae, coÅ¾ se dÄ¡i pÅ™eloÅ¾it jako "Ä•eleÅ• s dvojitÅ›mi listy."

ProÅ• je to pÅ™Å-padnÄ© u Triphyophyllum, bude zjevnÄ©. JedinÅ›mi dalÅ›mi rostlinami zaÅ™azenÅ›mi do tÄ©to Ä•eledi jsou Habropetalum dawei a Dioncophyllum thollonii. RodovÄ© jmÄ©no Triphyophyllum upozorÅuje na to, Å¾e rostliny vytvÅjÅ™A- tÅ™i druhy listÅ-. VÅ›Å™A-m, Å¾e specifickÅ›mi pÅ™Å-vlastek "peltatum" odkazuje na zpÅ-sob, jakÅ›m jsou semena pÅ™ichycena, kdyÅ¾ dospÅ-vajÄ-. ProzatÄ-m jsem neslyÅ¡el o Å¾idnÄ©m obecnÄ©m nÅjzvu tÄ©to rostliny, tak jsem jedno vymyslel pro podrÅjÅ¾dÄ>nÄ- tÄ›ch, kdo takovÄ© vÅ›ci vyÅ¾adujÄ-.

Triphyophyllum peltatum - prvnÄ- typ listÅ- v rÅ-Å¾ici

FotoÂ©Jan FlÃ-sek

Jak je naznaÄ•eno rodovÄ›m jmÄ©nem, rostlina vytvÅjÅ™A- tÅ™i druhy listÅ-. PrvnÄ- typ je dlouhÅ½, kopinatÅ©ho tvaru a nezajÄ-mavÅ½. Rostlina zÅ-stÅjvÅj jako rÅ-Å¾ice tÄ›chto listÅ- aÅ¾ do takovÄ© doby nÄ›Å¾ne urÄ•itÄ©ho stÅda dospÅlosti.

Jakmile je rostlina dostateÄ•nÄ› dospÅ›lÄ, vykvete. ÄŒasto, ale zÅ™ejmÄ› ne vÅ¾dy, je pÅ™edchÅjzÄ- kvetenÄ- tvorba druhÄ©ho typu listÅ- â€œ masoÅ¾ravÅ½ch listÅ-. Tento list je spÅ-Åje nÄ›co jako dlouhÅj, vertikÅjlnÄ- Å°ponka. Stavbou tento Å°ponek sestÅjvÅj z centrálnÄ-ho listovÄ©ho Å¾ebra a listovÄ© Ä•epele. Tyto masoÅ¾ravÄ© listy jsou pokryty Å¾ilzami, kterÄ© vytvÅjÅ™ejÄ- trÅjvicÄ- enzymy absorbujuÄ-cÄ- Å¾iviny z polapenÄ©ho a trÅjvenÄ©ho hmyzu.

Po odkvetenÄ- zapoÄ•ne rostlina Å¾ivot jako popÅ-navÅj liÅjna. Listy se zkrÅjtÄ- a jsou ukonÄ•eny pÅjrem dovnitÅ™ stoÄ•enÅ½ch hÅjkÅ- (zpomÄ-nÅjte si na jmÄ©no Ä•eledi?). Tyto hÅky pomÅjhajÄ- rostlinÄ- Å¡iphat po vÅtvÅ-ch v dÅ¾ungli.

Triphyophyllum peltatum - kvetoucÄ- rostlina a listy s dvojitÅ›mi Å°ponkami

FotoÂ©Jan FlÃ-sek

MalÃ© bÃ-lÃ© nebo bledÃ© kvÄ›ty vyrÅ“stajÃ- v latÅ». Opravdu ÅºÅ¾asnÃ© je, Å¾e se semenÃ-ky otrÃ-rajÃ-, zatÃ-mco semena se stÃ;le jeÅ¡tÅ» vytvÃ;Å™ejÃ-, a vystavujÃ- tak vytvÃ;Å™ejÃ-cÃ- se semena vzduchu dlouho pÅ™ed tÃ-m, neÅ¾ semena dozrajÃ-. ProÅ• k tomu dochÃ;jzÃ-, proÅ• jsou semena drÅ¾ena ve vzduchu na dlouhÃ½ch, Å¡itÃ-tovitÃ½ch stoncÃ-ch zatÃ-mco stÃ;le dozrÃ;vajÃ-, je nevysvÄ›tlitelnÃ©. MoÅ¾nÃ; je to adaptace umoÅ¾nÅ¾ujÃ-cÃ- semenÅ‘m vytvÃ;Å™et vÅ›tÅjÃ-, papÃ-rovitÃ© disky (celkovÅ› 5-12 cm napÅ™Ã-Å•), kterÃ© jim dovolujÃ- rozÅ¡ijÅ™ovat se za pomocÃ- i nejmenÅ¡iho vÅ¡inku.

Page citations:

Bringmann, G. et al. 1999, 2001, 2002; Schlauer, J. 2002.

Revised: July 2007

Â©Barry Rice, 2005

T: Radek Kastner